

۳

هیله دروغ می‌گویند

سِت استیونز - دیوید ویتس

ریحانه عبدالی

بزرگ نشست
شیرکان

فهرست

یادداشت مجموعه	۷
مقدمه (محسن گورزی)	۱۱
پیشگفتار (استیون پینکر)	۱۹
درآمد: طرح یک انقلاب	۲۳
فصل اول : شم خراب	۴۵
فصل دوم : آیا فروید حق داشت؟	۶۱
فصل سوم : تعبیری نوین از داده	۷۱
فصل چهارم : اکسیرحقیقت دیجیتال	۱۱۷
فصل پنجم : نمای نزدیک	۱۵۹
فصل ششم : کل جهان یک آزمایشگاه است	۱۹۹
فصل هفتم : کلانداده، کدام کلانداده؟	۲۳۱
فصل هشتم : هرچه داده بیش، دردرسش بیشتر؟	۲۴۵
موخره : چند نفرکتاب ها را تا آخر می خوانند؟	۲۵۷
یادداشت مؤلف	۲۶۹
یادداشت ها	۲۷۳
نمایه	۲۹۳

دراآمد

طرح یک انقلاب

می گفتند: «حتماً در انتخابات شکست می خورد!»

در انتخابات مقدماتی حزب جمهوری خواه در سال ۲۰۱۶، متخصصان نظرسنجی نتیجه گرفتند که دونالد ترامپ شانسی برای برنده شدن ندارد. تعجبی هم نداشت، ترامپ انواع گروه های اقلیت را آماج توهین هایش قرار داده بود. نظرسنجی ها و مفسران آن ها می گفتند تنها بخش کوچکی از مردم آمریکا چنین عی حرمتی هایی را تأیید می کنند.

در آن زمان اغلب متخصصان نظرسنجی براین باور بودند که ترامپ در انتخابات عمومی شکست می خورد و بسیاری از رای دهنده کان بالقوه می گفتند از رفاقتها و نظرات ترامپ بیزارند.

اما در اینترنت عمل آنسانه هایی وجود داشت که نشان می داد محتمل است ترامپ در هردو انتخابات مقدماتی و عمومی برنده شود.

من یک متخصص داده هستم و هر روز رد پای دیجیتالی را که مردم در شبکه های اینترنت از خود به جامی گذازند دنبال می کنم. سعی می کنم با مطالعه لینک هایی که روی آن ها کلیک می کنیم بفهمم که واقعاً چه می خواهیم، چه کار می کنیم و شخصیت واقعی ما چیست؟ برای اینکه توضیح بدhem چطور به این راه عجیب کشیده شدم باید کمی به عقب برگردم.

دانستان از انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۰۸ و پرسش قدیمی بحث برانگیری

در علوم اجتماعی شروع شد: تعصب نژادی در آمریکا تا چه حد عمیق است؟ در آن سال باراک اوباما اولین آمریکایی آفریقایی تباری بود که از طرف یک حزب عمده نامزد ریاست جمهوری شده بود. اوباما رقبش را به راحتی شکست داد و نظرسنجی‌ها نشان داد که عامل نژاد نقشی در الگوی رای دادن آمریکایی‌ها نداشته است. مثلاً مؤسسه‌ی گالوپ نظرسنجی‌های فراوانی را فراوانی بر صفحه اول انتخاب اوباما انجام داد. نتیجه؟ رای دهنگان آمریکایی عمده‌ای اهمیتی نمی‌دادند که اوباما سیاهپوست است.^[۱] اندک زمانی پس از انتخابات، دو استاد سرشناس دانشگاه برکلی کالیفرنیا داده‌های مبنی بر پیمایش دیگری را با استفاده از تکنیک‌های پیچیده‌تر داده کاوی بررسی کردند و به نتیجه‌ی مشابهی رسیدند.^[۲]

بنابراین در دوره‌ی ریاست جمهوری اوباما، این فرضیه به باوری رایج در بسیاری از رسانه‌ها و بخشی از مخالف آکادمیک تبدیل شد. منابعی که رسانه‌ها و جامعه‌شناسان بیش از هشتاد سال برای فهم جهان استفاده کرده بودند، به ما می‌گفتند که اکثریت قریب به اتفاق آمریکایی‌ها هنگام داوری درباره‌ی صلاحیت اوباما برای ریاست جمهوری، اهمیتی به سیاهپوست بودنش نمی‌دادند.

به نظرمی رسید این کشور، که مدت‌های مديدة به بردهداری و قوانین جیم کرو آلوده بوده، سرانجام به قضاوت درباره‌ی انسان‌ها بر اساس رنگ پوستشان خاتمه داده و ظاهراً نژادپرستی در آمریکا نفس‌های آخرش رامی‌کشد. حتی برخی از صاحب‌نظران اعلام کردند که ما در دوران جامعه‌ی پسا-نژادی به سرمی بریم.^[۳]

در سال ۲۰۱۲ من دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد بودم، غرق در زندگی، مسلط به حوزه‌ی تحصیلی‌ام، سرشار از اعتمادبه‌نفس و حتی مغور به این که در کمالی از سازوکار دنیا دارم؛ به خودم مطمئن بودم که می‌دانم در قرن بیست و یک چطور فکری‌کنند و برای چه چیزهایی ارزش قائلند. وقتی نوبت به مسئله‌ی تعصب رسید، برآسان آن چیزهایی که در روانشناسی و علوم سیاسی خوانده بودم باور داشتم نژادپرستی عربان تنها محدود به درصد کمی از آمریکایی‌ها می‌شود که اکثریت این تعداد متعلق به جمهوری خواهان محافظه‌کار است و بیشترشان در ایالت‌های جنوبی ساکنند.

۱. قوانین جیم کرو (Jim Crow Laws) قوانین ایالتی و محلی که در اوخر قرن ۱۹ جداسازی نژادی را در ایالت‌های جنوبی آمریکا الزامی می‌کرد. -م.

تا اینکه با گوگل ترنزدز (Google Trends) آشنا شدم.

گوگل ترنزدز ابزاری است که در سال ۲۰۰۹ خیلی بی‌سروصدای دنیای اینترنت معرفی شد. این ابزار به کاربران نشان می‌دهد در بازه‌های زمانی متفاوت در مکان‌های مختلف، هر کلمه یا عبارت با چه فراوانی ای جست و جو شده است. در ابتدا این قابلیت همچون ابزاری سرگرم کننده تبلیغ می‌شد؛ مثلاً به گروه‌های دوستی اجازه می‌داد برسرینکه کدام بازیگر معروف‌تر است یا امسال کدام مد پرطرفدارتر است کل کل کنند. در ویرایش‌های اولیه‌ی گوگل ترنزدز، تذکر بازیگوشانه‌ای بر صفحه ظاهر می‌شد: «مطمئن باشید نمی‌خواهید تزدکرترایتان را با این داده‌ها بنویسید!». همین تذکر بلافضله ترغیب کرد که تزم را با استفاده از این داده‌ها بنویسم!

در آن زمان، داده‌های موتور جست و جوی گوگل برای تحقیقات آکادمیک «جدی» منبع مناسبی به حساب نمی‌آمدند. داده‌های جست و جوی گوگل، برخلاف پیمایش، برای کمک به شناخت بهتر روان انسان ساخته نشده بودند. گوگل اختراع شد تا قضیه برعکس شود و به جای اینکه محققان چیزهای بیشتری درباره‌ی مردم بیاموزند، مردم دنیا را بهتر بشناسند. اما معلوم شد ردپایی که هنگام جست و جوی اطلاعات در اینترنت از خود به جا می‌گذاریم چیزهای زیادی را بر ملامت کنند.

به عبارت دیگر جست و جوی مردم به دنبال اطلاعات، خودش اطلاعات است. به نظرمی رسید اینکه مردم کی و کجا دنبال کمک می‌گردند و حقایق، نقل قول‌ها، جوک‌ها، اماکن، افراد و چیزها را جست و جومی کنند اطلاعات بسیار بیشتری درباره‌ی اینکه مردم واقعاً چطور فکر می‌کنند، تمایلات واقعی شان چیست،

۱. عده‌های ترین منبع اطلاعاتی ام در این کتاب گوگل ترنزدز است. اما این ابزار تنها امکان مقایسه فراوانی نسبی جست و جوهای متفاوت را فراهم می‌آورد و تعداد دقیق دفعات هر جست و جو را مشخص نمی‌کند. به همین دلیل به عنوان یک ابزار مکمل از گوگل ادواردز (Google Adwords)، که عدد دقیق فراوانی هر جست‌وجو را نشان می‌دهد، بهره گرفتم. همچنین در اغلب موارد برای ترسیم تصویر واضح‌تری از مباحث، از الگوریتم خودم که مبتنی بر گوگل ترنزدز است استفاده کردم. این الگوریتم را در پایان نامه‌ام با عنوان «رساله‌هایی با استفاده از داده‌های گوگل» و مقاله‌ام در نشریه اقتصاد عمومی، با عنوان «هزینه‌ید ادوات نژادی برای یک کاندیدای سیاه پوست: شواهد بدست آمده از داده‌های جست و جوی گوگل»، به تفصیل شرح داده‌ام. متن پایان نامه، لینک دسترسی به مقاله و توضیحات کامل درباره‌ی داده‌ها و کدهای استفاده شده در پژوهش‌های اصلی این کتاب را، در وبسایت شخصی ام sethsd.com می‌توانید ببینید.